

ABONAMENT:

pentru
Austro-Ungaria:
Pe an cor. 4.—
Pe 1/2 an c. 2.—
pentru
România și Steiermark:
Pe an cor. 10.—
Un nr. 10 fill. —

Olteanul

INSERTIUNI

se primesc cu
prețuri reduse.

Scrisori nefran-
cate se refuză.

Manuscripte nu
se înapoiază.

FOAIE SĂPTĂMÂNALĂ, SOCIALĂ, CULTURALĂ ȘI ECONOMICĂ.

Director: DR. IGAN ȘENCHEA.

Apare Duminica.

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
Făgăraș, strada Csáky Nr. 3.

Moartea lui FRANCISC FERDINAND, moștenitorul tronului Austro-Ungar, și a soției sale SOFIA CHOTTEK în Seraievo (Bosnia), uciși cu dinamită și focuri de revolver!

Întâmplările dureroase ale anilor din urmă ne-au făcut aproape nesimțitori în fața multor furtuni, ce se deslănțue din cuprinsul cerului și din sufletele prea încărcate cu materii aprinzăcioase.

De câțiva ani, de când ne cercetează fel și fel de nefericiri naționale, culturale și economice, sufletul nostru într'atâta se dedase cu primirea întâmplărilor venite pe neașteptate, cât nici cea mai înfiorătoare nenorocire nu ne putea scoate din ogașe, ei ne lăsa aproape „nepăsători” și „rece”.

Cu toate acestea vestea morții principelui Ferdinand, nădejdea unor zile mai frumoase pentru noi români din Ardeal, ne-a sguduit în mod așa de simțitor, cât nici după ce suntem pe deplin convinși de adevărata celor ce se scriu și povestesc, totuși abia ne vine să credem în omorârea principelui moștenitor, care a fost ucis de mâna acelor sârbi, pe cari îi iubise și cărora mult bine le făcuse.

A murit Francisc Ferdinand, moștenitorul tronului austro-ungar, și cu el au murit toate nădejdiile noastre! În mijlocul stărilor de nesuferit, în cari ne aflăm noi românii din Ungaria, numai gândul, că mai avem pe cineva, care privește cu milă la suferințele noastre, ne mai făcea să ne păstrăm cumpătul.

Și acum iată, că și acela, spre care erau îndreptate privilegii ochilor sufletului nostru e căzut pradă urei nepotolite alor doi tineri sârbi, cari în clipita când au săvârșit nelegiuita faptă, nu-și dădeau seamă, că omul merit pierzării e nădejdea unui traiu mai de suferit pentru mai bine de 4 milioane de români.

Francisc Ferdinand era singurul bărbat de stat dela noi, care înțelegea durerea ce-apasă inimile popoarelor de sub cărmuirea Austro-Ungariei, deaceia încă înainte de a fi urcat tronul împărătesc își dădea toată silința să îmblânzească pe asupritorii acestei țări.

În deosebi pe noi românii ne avea dragi moștenitorul tronului. Auzise de dragostea noastră față de casa

domnitoare precum și de vitejia rară, cu care am luptat pentru împăratul în diferite războaie, și aceste însușiri alese ale neamului nostru au deșteptat în principele Ferdinand un simț de milă și îndurare față de credincioșii soldați ai familiei de Habsburg. Indemnat de gândul de a ne cunoaște mai bine a trecut prin mijlocul nostru, iar cu prilejul călătoriei sale în România a primit în audiență cu drag și multă bunăvoință pe trimișii românilor transilvăneni așezați în București, și le-a ascultat plânsorile.

Mâna lui ocrotitoare plutea în toată vremea asupra capului nostru și când putea numai, cerca să facă numai bine. În timpul din urmă când traiul românilor începu să se înăsprească tot mai mult, singur principele Ferdinand împiedeca îngreunarea prea tare a umerilor noștri cu poveri grele de suportat.

Chiar și încercările de împăciuire ale ungarilor cu românii tot numai la stăruința moștenitorului de tron s'au început și dacă n'au răușit nu el este de vină, ci aceia, cari cred că bunul mers al treburilor din țară atâră dela „idea statului unitar ungar” și nu dela traiul pacinic al popoarelor de sub coroana sfântului Ștefan.

Văzând principele, că nu prea răușesc acum încercările de liniște a neamurilor din Austro-Ungaria, fiindcă mulți sunt dușmanii acestei țări, și'n lăuntru și'n afară de hotarale ei, își pusese în gând, ca atunci, când el va ajunge domnitorul țării să măsoare tuturor cu măsură dreaptă și nemincinoasă.

În fața groaznicii nenorociri, ce a ajuns nu numai pe venerabilul împărat, și țara Austro-Ungariei, ci pe toate țările din Europa, ne plecăm și noi capetele în semn de stimă și venerațiune față de celce și cu vorba și cu fapta a arătat, că ne iubește. O lacrimă fierbinte depunem pe trupurile răci alor doi morți scumpi nouă, pentru că: „*Noi românii nu putem decât să plângem și ca oameni și ca români moartea arhiducelui și a soției sale*”, zice dnul Tache Ionescu.

Fiele țărâna ușoară și memoria binecuvântată!

Omorirea principelui.

Încă înainte de plecare soția lui Ferdinand avea ceva presimțire, că bărbatului ei are să i-se întâmple ceva rău. De aceea zicea într'una s'o ducă și pe ea, și atâta stăruie pe lângă principele, până ce o luă cu sine.

Luându-și rămas bun într'un chip deosebit de înduioșător, dela cei trei copilași se suiră amândoi în tren și plecară la manevrele din Bosnia. Pe ori unde mergeau le ieșeau în cale oamenii, ca să-și vadă pe aceia, cari azi mâne aveau să suie tronul împărătesc și să ia în mână cârma țării.

Ajungând în Serajevo, orașul cel mai de frunte al Bosniei s'au început manevrele, cari de data asta se făceau tocmai așa, cași în vreme de bătaie.

Prima încercare de a-l omorî.

Manevrele s'au sfârșit în 27 Iunie, pe care zi era pusă la cale o mare sărbătoare în cinstea moștenitorului de tron, pentruca pe deoparte principele să-și ia rămas bun dela locuitorii orașului, iar de altă parte ca oamenii să-și arete dragostea, ce-o au față de viitorul lor împărat.

Spre scopul acesta avea să se țină o adunare a fruntașilor la primărie, unde era chemat și principele.

Mai întâi s'au dus la biserică, și apoi principele, însoțit de oamenii lui au pornit în trei automobile către primărie. Pe drum era lume multă. Când automobilele au ajuns în strada numită Francisc Iosif, cineva a aruncat o bombă asupra automobilului, în care se afla principele cu soția lui.

Bomba a trecut preste capul principelui și a căzut îndărăptul automobilului, care alerga nebunește. Căzând la pământ bomba s'a sfărâmat și-a lovit pe cei ce veneau înapoia lui Ferdinand. Au fost răniți vre-o 20 de oameni, între cari colonelul Merizzi, mai mulți însoțitori și câțiva din trecători.

Bomba a fost aruncată de un tânăr tipograf din Serajevo, cu numele Gabrinovici, în vârstă de 21 de ani.

În vreme ce lumea stătea uimită de cele întâmplate făptuitorul s'aruncă în râul din apropiere. A fost însă observat de un polițaiu, care a sărit îndată după el l-a prins și l-a dus la poliție.

A doua încercare de omor.

În vreme ce răniții au fost duși la spital ca să li se dea ajutorul de lipsă, principele cu principesa au ajuns la primărie. În fața primăriei îi aștepta primarul orașului, care voia să țină și ceva cuvântare. Însă când primarul a dat să vorbească la întrerupt principele, zicându-i cam mahnos: „Mă chemați să fiu și eu de față și mă primiți cu bombe. E revoltător! Așa domnule primar. Și acum puteți vorbi.

Isprăvindu-și primarul cuvântarea principele a spus că vrea să meargă la spital să vadă pe cei răniți. Drumul îi era tot prin strada cu primejdia. Când ajunse din nou prin nenorocita uliță se auzia îndată două pușcături de revolver. Una lovi pe principesa în pântec, iar alta pe principele în grumaz, în partea ce se zice „mărul lui Adam”.

Mai întâi leșină soția lui și căzu în brațele principelui, iar după câteva clipe își pierdu și principele simțirea, rostind fără să știe că și principesa e moartă, vorbele: „Rămăi apăraoarea orfanilor”.

Automobilul a fost întors numai decăt și dus la locuința principelui. Principesa a murit pe drum.

Principele a mai trăit până ce voind să-l ducă în odaia lui îl suiau pe trepte și apoi muri. De vorbit însă n'a mai putut grai nimica, de când a fost împușcat.

Pușcăturile au fost trimise iarăș de un tânăr de vre-o 20 ani, Gavro Prinzip, care umbla la școală pe a opta clasă gimnazială. Prinzip voia să s'arete că nu el ar fi făptuitorul, dar lumea îl băgă de seacă și se aruncă înfuriată asupra lui. Numai cu mare greu l-a putut scăpa poliția din mijlocul oamenilor întărâtați. Un ofițer l-a lovit în cap cu sabia și i-a făcut o brazdă afundă pentru aceea a fost dus mai întâi la spital, ca să-l lecuiască.

Cum a primit împăratul nostru vestea omorului?

Bătrânul nostru împărat sub povara celor aproape 90 de ani și slăbit de mulțimea nefericirilor, ce l-au ajuns în toată viața lui cu graiul aproape stins a primit dureroasa veste.

A trecut peste el omorarea întâiului moștenitor de tron, Rudolf, l-a ajuns nefericirea de a-și vedea soția omorâtă iar de mâna unui ucigaș și acum iacă a treia lovitură a sorții cea mai cumplită dintre toate căci își vede nimicită și ultima nădejde a vieții sale, pe nepotul său Francisc Ferdinand, care după moartea lui avea să urmeze în scaonul de domnie.

Trista veste l-a aflat pe împăratul Francisc la palatul său din Ischl. Și cu toate că povara anilor și năcazurile multe, ce-au dat peste el i-au secat cu totul isvorul lacrimilor din ochi, totuși împăratul auzind, ce i-s'a întâmplat lui Ferdinand a stat mut câteva clipe, lăsând ca lacrimile ochilor să spună durerea, ce-i apasă sufletul.

Când își mai veni în fire se găti de plecare la Viena. Aici îl așteptau vre-o 70 de mii de oameni. La gară a fost întâmpinat de nepotul său Carol Ferdinand, care chiar când a primit dureroasa telegramă voia să plece la Paris.

Numai după câteva clipite a putut grai ceva bătrânul împărat, dar și atunci numai încet.

Vestea morții principelui în Viena, Budapesta și în toate orașele dela noi.

Prima telegramă despre înfiorătorul omor a sosit la Viena. La început nime nu credea, că i-s'a putut întâmpla ceva rău principelui, mai vărtos, că toți îl știau prietin cu sârbii, când însă veneau mereu la telegrame, atunci numai au văzut, că în lumea asta toate sunt cu puțință.

De loc s'au întrerupt toate petrecerile și'n locul fețelor vesele și surâzătoare vedeai tot numai obraji triști și abătuți din pricina groazniciei nenorociri.

Pretutindenea s'au arborat steaguri negre, iar lumea se grămădea pela redacțiile foilor ca să afle amănunte despre chipul, în care s'a săvârșit omorul.

În Pesta în același chip a pătruns la urechea trecătorilor știrea despre omorarea

principelui. Numai decăt s'au adunat ministrii și-au luat la cunoștință ticăloasa faptă a celor doi sârbi.

De prin toate orașele s'au trimes telegrame de condolență împăratului. Vlădicii noștrii încă n'au pregetat a-și arăta prin scrisori și telegrame, mâhnirea sufletească, ce l-ea pricinuit-o vestea atentatului.

În Cluj, Brașov, Sibiu, Orăștie și celelalte orașe, precum și în Făgărașul nostru s'au înălțat pe școli și clădirile publice steaguri de jale.

Vlădicii din Sibiu și Blaj au dat câte o circulară preoților în care îi îndatorește, ca în fiecare zi până la înmormântare să tragă ciopotele iar, în una din zile să se slujească o sfântă Liturgie pentru odihna celor repausați.

România și jalea Austro-Ungariei.

Vestea mișelescului atentat săvârșit în Serajevo în contra moștenitorului de tron al Austro-Ungariei a produs în întreagă România o vie indignare. În ziua atentatului publicul, care cu nespusă răbdare sta pe străzi și aștepta nouă amănunte despre aceasta crimă nesocotită. Duminecă și Luni nu auzeau altceva decăt numai despre acest lucru dureros mai ales nouă românilor.

Toate ziarele din România scriau numai despre vrednicia moștenitorului de tron care-a plecat dintre cei vii. În toate se arăta intențiile lui bune, mai ales în ce privește chestia naționalităților și cu atât mai mare e mirarea, că a fost omorât de un sârb, pânăcând el era pretinul sârbilor.

Ședința de Luni a parlamentului, atât la Camera cât și la senat, nici nu s'a ținut decăt până ce au exprimat unanim părerea de rău și indignarea despre acest atentat.

În acest scop vorbește la camera DI ministru președinte, I. Brătianu.

Apoi vorbește DI. Ferechide președintele Camerei, care se asociază celor spuse de DI. prim ministru și în semn de doliu propune închiderea ședinței.

Tot așa se întâmplă și la senat unde în numele guvernului vorbește DI. Em. Porumbaru ministru de externe.

Pentru ce a fost omorât?

Principele Ferdinand a luat parte la manevrele ostașilor săi, cari de data asta s'au ținut în Bosnia, o țară locuită mai mult de sârbi, croați, turci și jidovi. Bosnia înainte de asta cu 30 de ani se ținea de Turcia, care pe vremea aceea, era slăbită în puteri și nu purta atâta grije acestei mici țărișoare. De aceea Austro-Ungaria se folosi de slăbirea Turciei și-o alipi la pământul ei, făcându-și stăpân de-acum înainte. Dar ca Austria să nu ia atâta pământ chiar de geaba s'a hotărât să-i dea Turciei 80 milioane despăgubire.

În chipul acesta Bosnia a ajuns sub cărmuirea Austro-Ungariei. Cel, care stăruie se mai mult pentru alipirea Bosniei la Austro-Ungaria a fost principele Ferdinand, care a știut folosi prilejul binevenit.

Dar fiindcă Sârbii prin supunerea Bosniei sub cărmuirea Austro-Ungariei își vedeau primejdii dorința lor de a-și face o Sârbie mare, de aceea ei își puseră în gând, ca să răpună viața tuturor acelor cari se vor pune în cale spre mărirea împărăției lor sârbești. Cel dintâi, care a fost menit pierzării a fost principele Ferdinand.

Sârbii i-au mai întins încă odată cusă principelui încă în anul 1909, cu prilejul că-

lătoriei lui la Sinaia. Atunci i-au ținut calea 2 oameni puși la cale de chiar un prinț sârbesc, dar poliția României a băgat de seamă ce vrea acei oameni nesocotiți și i-au luat la goană. Pe unul dintre ei l'a prins. Acum i-au aținut calea a doua oară și așa s'au înțeles, ca să nu le scape nici decum.

Când a sosit în colțul acesta de țară oamenii îi ieșiau înainte bucuroși și veseli de venirea lui. Numai Sârbii nu prea dădeau semne de bucurie. Se vede, că de mult clocia în ei ura față de principele Ferdinand și acum abia așteptau prilejul, ca să-l trimită pe lumea cealaltă.

Ce-a făcut mulțimea din Seraievo după omorârea principelui?

Cât ce-au fost duși cu automobilele trupurile reci și neînsuflețite al principelui și al soției sale, oamenii din toate părțile grăbiau spre locul, unde s'a întâmplat omorul.

Lumea adunată văzând pe nefericitul sârb care a ucis familia moștenitoare s'a aruncat asupra lui și era să-l strivească, dacă nu-i veneau într'ajutor polițaii. Apoi s'au dus pe dinaintea caselor locuite de sârbi și le-a spart ferestrele. Croații au năvălit asupra clădirii episcopului sârbesc și i-au dărăburit toate ochiurile dela ferestri. Mai multe bolți de ale sârbilor au trebuit să le închidă dinaintea lumii infuriate. Cu toate acestea pagubele pricinuite sârbilor se urcă la vre-o 6 milioane. Foile sârbești din Serajevo nu mai apar de loc, fiindcă li s'a dărâmate tipografiile.

În mijlocul unor astfel de tulburări s'a încunjurat orașul de toate părțile cu miliție și jandarmi, în mâinile cărora e depusă viața locuitorilor din oraș. Ca pe viitor să nu se mai facă tulburări s'au dat porunci aspre, ca nime să nu mai neliniștească pe vecinul său. Însă turcii și croații înverșunați asupra sârbilor îi ataca pe aceștia încontinuu cu toatecă în Serajevo locuiesc peste 30 mii de sârbi, cari firește, încă nu stau cu mâinile în sân.

Descoperirea tovarășilor celor doi ucigași.

Poliția, după-ce a dus la răcoare pe Cabrinovici și Prinzip a încunjurat orașul de toate părțile cu jandarmi și-a început să caute după tovarășii ucigașilor. S'a aflat, că omorârea moștenitorului așa era plănuită, ca să nu scape nici decum viu. Indată după săvârșirea omorului s'a mai aflat o bombă în drum, aruncată de un tovarăș al lui Princip. Apoi s'au mai aflat bombe la o femeie, care găzduise pe Prinzip, ba și în odaia dela Conac, unde locuia principele încă îi era pusă o bombă.

Până acum au fost arestați mai mult de 100 de sârbi, despre cari se dă cu soteala, că au fost înțeleși cu ucigașii.

Luați la întrebări făptuitorii au spus că ura, ce-o aveau față de principe i-a îndemnat să-i pună bombe și le pare bine că le-a reușit încercarea. Firește, că le pare rău de moartea principesei, dar numai atât. Mai mult nu vreau să spună nimic.

Foile din Sârbia preamăresc pe îndrăzneții făptuitori. Vor fi judecați de bunăseamă la moarte.

Inmormântarea principelui.

După-ce s'a adeverit moartea celor doi soți trupurile lor au fost îmbalzamate și pregătite, ca să fie aduse în țara noas-

tră. Soldații au însoțit pe căpitanul lor până la mare, unde cosciugurile au fost așezate pe vaporul „Viribus Unitis”. Făcându-li-se slujba cuvenită s'au tras mai multe focuri din puștile soldaților și-au răsunat bubuituri de tun.

Inmormântarea a avut loc Vineri noaptea în 3 Iulie. S'a rânduit ca în ziua înmormântării să se tragă clopotele la toate bisericile din țara întreagă.

Vor fi de față toți domnitorii țărilor din Europa, fie în persoană fie prin trimișii lor, afară de al Serbiei care nu e poftit. Principele Ferdinand al României a mers deja la Viena.

Alcoolismul și beția.

Toată lumea știe ce este beția, căci toată lumea a avut prilejul să vadă măcar odată uricioasa înfățișare a unui om beat, nu toată lumea știe însă ce e alcoolismul, tocmai fiindcă alcoolicii nu se îmbată și oamenii alcoolici sunt foarte mulți, fără s-o știe nici ei, mai ales la orașe, unde este chiar moda, ca înainte de dejun să ia un aperitiv, să zicem o țuică sau un pelin; la masă, să bea vin, fie și cu vre-o apă gazoasă sau minerală, la desert, un alt vin ceva mai tare, la cafea ceva picături de rom, după masă o bere cu un prieten sau un lichior, vișinată, etc., sau vre-o altă cafea sau ceaiu cu rom în vre-o familie, etc. etc., și seara aceiași serie dela capăt.

Dar, par'că e nevoie de atâta, pentru ca cineva să devie alcoolic? nu ci e destul să bea zilnic câte o cantitate chiar mai mică de spirituoase, așa în cât să treacă printre tovarășii lui de aperitive sau de masă drept un cumpătat, *în organism însă, se va produce aceea turburare permanentă, aceea otrăvire pe încetul, care se cheamă alcoolism.*

Până astăzi încă nu cunoaștem limita de jos, la care alcoolul nu mai e otrăvitor, căci deși era admis pe zi 1 gr. de alcool pentru fiecare kgr. din greutatea corpului nostru, ceiace ar fi venit cam 1/2 litru de vin de 12 grade tărie, pentru un om cu greutatea de 60 kgr., totuși un învățat, *Krapelin*, a constatat urmări vătămătoare la unii oameni, chiar numai la consumarea a 20—30 centimetri cubi de alcool, ceea ce ar veni cam 250 gr. — o litră de vin — care ar avea tăria de 12%. Dozele acestea slabe ating mai întâi creierul și când omul începe a simți plăcere în a bea, fie cât de moderat, înseamnă că otrava a început a-și face efectul și el, tot umblând după plăcere, începe a aluneca pe povârnișul vițului.

Se va putea opri? Cam greu, căci n'ar mai fi în rând cu lumea, iar mai târziu greul va fi și mai mare, căci voința îl părăsește!

Primejdia mare nu stă în faptul că băuturile nu ar fi curate, căci așa numitele impurități sunt în mică cantitate, ci primejdia stă în însuși alcoolul curat, care se găsește în băuturi în proporțiile următoare:

1. *Rachurile de rând (basamacurile)* au tăria de 25—35% alcool.
2. *Țuica*, 20—40% alcool.
3. *Tescovina și drojdia*, 30—45% alcool.
4. *Licheururile*, 25—40% alcool.
5. *Coniacul*, 38—50% alcool.
6. *Romul*, 50—70% alcool.
7. *Vinurile*, 6 1/2—15% alcool.
8. *Berea*, 2 1/2—6% alcool.
9. *Braga*, 1% alcool.

Alcoolul ajuns în stomac, sub orice formă: vin, bere, țuică, etc., trece în sânge deadreptul și apoi cu el să plimbă prin toate organele noastre îmbolnăvindule, însă pe încetul, și pe nesimțite, întocmai ca un hoț, care se teme că va fi prins, dacă va trânti ușa prea tare, sau va face vre-un sgomot în momentul când își execută uricioasa lui faptă

Și astfel omul, care deși bea, dar pretinde că e cumpătat, se trezește că a cam pierdut pofta de mâncare și că stomacul lui digeră cam anevoie și-i produce răgăială, semne ale inflamației cronice, ce s'a făcut prin alcool.

Treptat, treptat se înflamează și ficatul îngrășindu-se și rărunchii; arterele, mai ales cele din creier și din învelișul său, se îngroașă și-și pierd elasticitatea lor, putându-se rupe și dând naștere la apoplexie și damba.

Omul se îngrașă, dar i-se îngrașă și inima și poate cădea din picioare, murind imediat.

Gladstone, a spus următoarele cuvinte vrednice de luare aminte:

„In zilele noastre, alcoolul face mai multe victime ca cele 3 flagele istorice — foamea, ciuma și războiul. — El decimează mai mult ca foamea și ciuma, el ucide mai mult ca războiul, el face mai mult încă: dezonorează».

Influența alcoolului variază dela om la om: unui i-se strică întâiu stomacul, altuia i-se face nasul roș, celuilalt îi degenerează creierul, ficatul, inima, etc.

Pe unul îl duce alcoolul la boală, spital, moarte, pe altul la pușcărie ori la casa de nebuni și fericire nu poate să-i aducă nici acelu care, deși bea, trăește însă până la adânci bătrânețe, căci otrava se răzbună în urmașii săi cari pot ajunge: alcoolici sau desechilibrați, schilozii, epileptici, idioți, surdo-muți, criminali sau nebuni.

Albina.

Dr. D. Pașcanu.

Scrisoare din București.

(Dela corespondentul nostru).

Congresul „Ligei Culturale“. — 25 de ani dela moartea lui Mihail Eminescu.

Duminecă în 15 Iunie st. v. s'a ținut în sala Ateneului român, congresul „Ligei Culturale“ la care congres au trimis toate 33 de secțiuni delegați.

După ce s'au constituit, ședința se deschide și cel dintâi vorbește dl *Virgil Arion* președintele Ligei.

A vorbit despre soarta nenorocită a românilor din Ardeal și Țara Ungurească, despre adunările dela Alba-Iulia și Ileana mare, și despre hotărârile luate acolo, din care dl Arion deduce, că români de peste Carpați — adevă ardeleni — sunt puternic legați sub raportul cultural cu toți români de pretutindena și zice, că nu va exista nici o putere, care să-i silească pe cei din România liberă să creadă despre acest lucru altfel, zice apoi, că Românii de dincolo au zis în auzul tuturor, că ei „pretind să aibă o deplină și neîntârziată libertate a individualiștilor în întreaga dezvoltare a tuturor naționalităților din Ungaria“.

Se întreabă, că ce trebuie să facă la aceasta cei din regat și răspunde, că să dăm o cultură adâncă tuturor, că apoi rezultatul va fi cel așteptat. Vorbește apoi dl Al. Stan delegatul secției Piatra Neamț, care propune trimeterea unei telegramme comitetului organizator al comemorării lui M. Eminescu. Dl Ranetti arată lipsa de interes față de Ligă a celor din capitală și arată dorința de-a fi și dl Iorga în comitet.

Se trimet apoi o telegramă M. S. Regelui și una A. S. R. Principelui Carol, care acum e la Berlin.

Dna Smara arată, că dela activitatea imensă a Ligei lipsesc femeile, cari încă ar putea să aducă un mare folos acestei instituții.

S'au mai discutat asupra mijloacelor de-a strânge fonduri și asupra edificării palatului Ligei.

La urmă se declară ales următorul comitet: *N. Iorga, V. Arion, Archimandritul Scriban, Bogdan-Duică, St. Lambru, G. Popa-Liseanu, Mironescu, V. Pârvan, D. Tacu*, iar censori *G. Ranetti, Dr. St. Bogdan și inginerul Lucaci*.

* * *

Tot Duminecă în 15 Iunie s'a comemorat 25 de ani dela moartea celui mai mare poet al românilor, a lui Mihail Eminescu printr'un pelerinaj la mormântul lui din cimiterul Belu.

La acest pelerinaj a luat parte un numeros public din toate clasele sociale precum și toate scolile, liceele, facultățile și toate societățile cu steaguri în frunte.

Cortegiul plecă de dinaintea teatrului național la oarele 9 dimineața. La oarele 9 și jumătate I. P. S. Sa Mitropolitul Pimen al Moldovei inconjurat de un număr mare de preoți au oficiat un parastas pentru odihna celui ce-a plecat din mijlocul nostru acum 25 de ani. Răspunsurile le-a dat corul Seminarului Nifon.

După oficierea serviciului divin în numele „Convorbirilor Literare“ vorbește dl profesor Gh. Lazar, arată că în această revistă și-a publicat El cele mai frumoase poezii ale sale, arată strânsa legătură ce există între opera și viața lui Eminescu și

credința lui neclintită în viitorul mare al neamului Românesc.

Dl I. Scurtu vorbește în numele Ligei Culturale. Dl Scurtu zice, că din opera lui Eminescu reese conștiința nebiruită a unității românilor de pretutindena.

În numele Academiei Române vorbește dl Dr. C. Istrati, arată, că Academia e veșnic nemângăiată, că nu l'a avut în sânul său pe acela căruia i-s'a convenit primul și cel mai meritat loc.

Vorbește încă dl Dr. Onciul, Gh. Diamandi și I. P. S. Sa Mitropolitul Pimen al Moldovei.

Publicul a rămas și după ce s'a terminat sărbătorirea oticioasă încă multă vreme la mormântul aceluia care s'a născut și trăit în durere ca și neamul nostru oropsit.

Ziaristii și un grup de prietini ai literaturii au făcut un pelerinaj și pela mormintele literaților celor mai decurând dispăruți dintre cei vii: P. Cerna, Il. Chendi și Șt. O. Iosif.

I. Maxim.

NOUTĂȚI.

— **Parastas pentru odihna sufletului Arhid. Francisc Ferdinand și al soției sale Sofia.** Duminecă în 22 Iunie, (5 Iulie n.) se săvârșește în Biserica română greco-ortodoxă din loc slujba parastasilui, după sf. Liturgie, pentru odihna sufletului răposatului arhiduce Francisc Ferdinand și a soției sale, principesa Sofia.

În aceeași biserică, s'a făcut deja luni dimineața la 8 oare cu prilejul încheierii anului școlar cu elevii gimnaziali, pomenire și rugăciuni către Dumnezeu pentru vecinica fericire, a Preinaților adormiți în Domnul.

La aceasta manifestare de condolență se invită întreg poporul credincios aparținător Bisericii greco-ortodoxe.

— La biserica greco-catolică din loc deasemenea se va ținea o slujbă pentru odihna celor adormiți în 7 Iulie.

— **Cine va fi princip le moștenitor al Austro-Ungariei.** Nici nu e îngropat cum se cade principele Ferdinand și lumea se și gândește la cece va urma în scaunul împărătesc după moartea lui Francisc Iosif I. Urmasul va fi Carol Ferdinand, care e în vârstă de vreo 27 ani. Acesta e militar și iubește mult viața de soldat.

În ce chip va domni viitorul împărat? nime nu știe. Toți doar aveam până acum pe Francisc Ferdinand. Viitorul ne va arăta, ce fel de om e Carol Ferdinand, moștenitorul tronului.

— **Cursurile dela Vălenii de Munte** se vor începe pe 1 Iulie. Însămăntătea culturală și națională a acestor cursuri e preste orice îndoială. Singura-ne vorbă îndemnătoare, ca cei ce doresc să-și învieze atât mintea, cât și sufletul să nu se pregete a lua parte la cursurile acestea. Informații se pot căpăta la redacțiile foilor.

— **Iarăș omor pe urma glăjuței.** Feciorul Irimie Simion din Arpașul de sus, s'a pus într'una din zile pe beute. A beut de dimineața până către amiază, când au venit feciorii dela asentare. Nichifor Gliga cu fratele său George, năcăjit că l'a luat cătană încă s'au băgat în crijmă, ca să-și mai poțolească amarul. Și-au luat câte-va glăji de bere. Atunci Irimie, amețit fiind la cap de beutura cea multă le-a luat de dinaintea fe-

ciorilor două glăji, să le bea el. Feciorii nu l-au lăsat, căci nu el le plătise, atunci Șimion a scos briceagul și pe George l-a junghiat iar pe Nichifor la împuns cu o coasă. George a murit îndată iar Nichifor e numai rănit. Unde duce beutura? Ni groază să mai scriem despre întâmplări de felul acesta. Ar mai putea slăbii și românii noștri din beutura, măcar acum când merg așa rău lucrările câmpului.

— **Neînțelegeri la granița româno bulgară.** Apucându-se niște oameni din România să tragă noua graniță între hotărârile celor două state învecinate au fost atacați de soldații bulgari. Oamenii luerau sub grija a lor trei soldați și a unui căpitan. În ziua întâi, când s'au apucat de lucru oamenii, soldații n'au zis nimic. Când însă vedeau că se lucră într'una au întins pușca și au nimerit pe doi dintre soldați. Al treilea a scăpat cu fuga.

Din amândouă țările au pornit comisii la fața locului.

— **Cel mai lung sbor** l'a făcut Landman, din Berlin, care a sburat 21 de ore fără să se scoboare din văzduh. S'a ridicat Sâmbătă seara și s'a coborât Duminecă seara tocmai în locul de unde plecase.

Mare îndrăzneală.

— **Tulburări mari în Albania.** Răsculații sunt foarte înverșunați împotriva regelui Vilhelm, dar li-s mai secate puterile. Deaceea au cerut să nu se mai bată câteva zile ca să câștige puteri nouă. Regele abia le mai poate sta împotriva. L-au părăsit mai toți soldații puterilor mari și toată nădejdea îi stă în vitejia Albanezilor credincioși. Tot mai mulți tineri se înrolează sub steagul regelui ca să lupte pentru apărarea domnitorului. Chiar și albanezi, cari sunt în țări străine vin să-și verse sângele pentru țara lor.

Până acum s'au însinuat ca la 200 de tineri albanezi din România, cari sub conducerea alor patru ofițeri români au luat drumul către Albania.

— **Neînțelegeri în Anglia și Bulgaria.** În Irlanda ca și în Albania se omoară frații unii pe alții. Scriam, că Irlandezii sunt de două religii, catolici și reformați. Din pricina asta nu se pot învoi, ca țara lor să fie de sine stătătoare, ca nu cumva ajungând o religie la putere să asuprească pe cealaltă. În Bulgaria nici acum nu e pace deplină. Și-acum se aud glasuri împotriva regelui Ferdinand, din pricina căruia spun bulgarii, că i-au ajuns starea nefericită în care se află.

E anul, decând s'a declarat războiu Sârbiei, prilejul acesta a fost un nou prilej pentru bulgari de-ași arăta ura față de domnitorul lor.

— **Cea mai mare luminare din lume.** O fabrică italiană a pregătit în semn de recunoștință pentru multele binefaceri ale miliardarului Pierpont Maron o lumină așa de mare, cât greutatea ei cântărește 360 kgr. Ede 5 mt. lungă și 45 cm. grosime. A costat 7500 cor. Dacă ar arde ziua și noaptea abia s'ar isprăvi în 90 de ani. A fost dăruită Vaticanului, ca să fie aprinsă numai odată pe an, în ziua morților. În chipul acesta va rămânea pururea trează pomenirea omului binefăcător.

— **Rectificare.** În numărul din 24 Iunie, s'a strecurat din eroare, o știre, privitoare la rezultatul examenului de matură

la gimnaziu de stat din loc, în care se afirmă, că la clasificare, corpul profesoral ar fi fost condus de oare cari preocupățiuni față de elevii români.

Regretăm apariția acestei știri, care nu corespunde adevărului, cu atât mai mult, că studentul Virgil Stan a depus matura cu calculul general „bine”.

— **Un sbor îndrăzneț.** Marele bogătan al Americii Vamemaker a pus la cale un sbor cu aeroplanul peste marea, ce leagă America de Anglia.

Planul e făcut așa, ca să plece din orașelul St. John, și trecând peste așanumitele inzule Azore să ajungă pe pământul Irlandei. Dacă i-se va găta cumva benzina din mașină se poate scobori pe uscat la inzulă Fajal și dacă e de lipsă se mai poate opri încă pe o inzulă. Drumul are să țină cam douăzeci și două de oare.

Indrăznețul sburător se numește Porte care de pe acum face încercări. Americanii pot face tot ce le trăsnește prin minte, noi numai așa pe'ncetul.

— **Aviz către publicul Român.** Cunosând multe lipsuri ale poporului nostru dela sate, am deschis în Budapesta un **Birou de informații** ca în felul acesta să stau în ajutorul publicului român, în ori care afacere ce să țină de Budapesta.

Fiind chiar acuma timpul imblătitului, Vă atrag atențiunea asupra faptului că cea mai mare fabrică din Bpesta are anul acesta prea multe matoze (dube) de 720 până la 1000 mm. și le-ar vinde cu preț foarte moderat și pe lângă garanță mare. Vă servește și cu motoare, mașini cu aburi etc. tot cu preț moderat. La dorință vă trimite cataloage.

Dau informații referitor la rugărilor înaintate ministerului ori Curiei. Urgez rezolvarea lor și rog rezolvare favorabilă. Mijloacec împrumuturi ieftine pe amortizare și vânzări de moșii și păduri. Cine vrea să-și cumpere locomobile, motoară, moară, mașini de imblatit mănate cu locomobil, cu motor, cu cai, ori cu mâna, mașini de sămănat grâu, de cosit grâu, ori iarbă, pentru adunatul fânului, ori despoiarea cucu-

ruzului, pluguri, etc., să-mi scrie mie căci gratuit îi recomand fabrici de unde își poate cumpăra toate acestea plătibile în rate și cu prețuri mai ieftine ca la agenturi jidovești. Scopul meu este ca țăranul Român să-și cumpere marfă bună din mâna primă și cu garanță mare. Să vă feriți de firme cari nu sunt fabrici. Să vă feriți de agenți jidovi cari vă înșală.

Vă recomand o invenție nouă: o morișcă cu 2 petri și sită mănată cu mâna, care macină 100 kg. făină pe zi. Prețul e 320 cor. pe rate.

La dorință trimit gratuit planuri de mori și catalog ilustrat despre toate recvizițele economice. Cu stimă: **L. OLARIU**, Budapesta, II., Margit-körút 11.

Internatul Vancean de fetițe în Blaj.

Publicare de concurs.

Până în ziua de 15 August n. a. c. se publică concurs pentru susceperă elevelor în Internatul Vancean de fetițe din Blaj. Condițiile de primire sunt:

1. Pentru o elevă sunt a se plăti pe un an școlastic 360 cor. solvibile în două ori cel mult *patru rate egale anticipative*. Elevele, cari vor să învețe muzica instrumentală vor solvi separat taxă moderată. Separat are să se plătească și didactul de 24 coroane 60 fileri pentru cele din clasele civile.

2. Fiind-că elevele vor avea să poarte vestminte uniforme, se vor solvi pentru aceste 45 cor Uniforma aceasta constă din două șurte cu mâneci, două pălării, — una de iarnă și alta de vară, — și din o toaletă din ștofă bună de lână.

3. La intrarea în internat fieștecare, elevă are să fie provăzută cu: 1 carte de rugăciuni, 4 toalete simple, câteva șurte, jachetă de iarnă și primăvară, 1 năframă mare, 1 năframă mică și 3 de cap, 6 camizoane, 6 pantaloni, 6 fuste, 6 cămeși, 6 serviete, 18 batiste, 8 părechi de ciorapi, 2 părechi de păpuci, 1 păreche de pantofi, 1 perie de dinți, 1 perie de cap, 2 perii de încălțăminte, 1 plapomă, 1 saltea de paie, 2 piepteni, 1 țol de lână, 2 perini, 4 fețe de

pat, 4 fețe de perină, 1 ligian de spălat, 6 ștergare, 4 ștergătoare de lighian, 1 ținătoare de săpun, 1 păhar, 1 ulcea de tinichea și tacăm (lingură, furculiță, cuțit și linguiță). Afară de cercei nu li-se permite elevelor purtarea altor juvaere.

Pentru suma solvită fieștecare elevă va primi:

1. Instrucție în studiile prescrise pe clasele I—IV elementare și I—IV civile, educație religioasă-morală și deprinderi în conversație maghiară și germană.

2. Locuință în etajul institutului în sale mari, sănătoase și luminoase, provăzute cu mobilierul de lipsă.

3. Vipt întreg și anume: a) la dejun cafea cu lapte; b) la amiază 3 plesse; c) la cină 1—2 plesse. Intre aceste, la 10 ore a. m. și 4 ore d. a. câte o jimblă. Pachete de ale mâncării se permite elevelor să primească numai la sărbătorile Nașterii Domnului și ale Paștilor.

4. Spălat luminat și încălzit. În fieștecare lună elevele vor lua câte o baie, care le costă la an 2 cor.

5. Instrucție practică în cele economice, în oarele libere de învățământul școlar.

La cererile pentru primire au să se alătore: extras de botez, testimoniu de pe clasa absolvată, atestat medical despre sănătatea elevei, atestat de vaccinare și revaccinare.

Rugărilor pentru primire au să se înainteze Preaveneratului Consistor mitropolitan din Blaj, alăturându-se la fieștecare o marcă de 45 de fileri, pentru espedarea francată a rezoluțiunei. Dela rugarea pentru primire nu sunt dispensate nici elevele, cari au mai fost în Internat.

Blaj, la 1 Iulie 1914.

Direcțiunea Internatului Vancean de fetițe.

ULTIMELE ȘTIRI.

La înmormântarea, care a avut loc Sâmbătă n'a luat parte nici un domnitor străin. Bătrânul nostru împărat e frânt de durerea

RICHARD HENRY SAVAGE.

Principesa de Alasca

Traducerea de Valeriu Crișianu.

(2). (Urmare).

În casa comandantului, în acest edificiu în forma castelului, era o invârteală mare. Cursorii și inășii intrau și eșeau printre ofițerii, aparținători diferitelor corpuri de armată, cari stăteau grupuri, grupuri și povesteau. Șirul uniformelor vinete ici-colo era întrerupt de uniformă surie și cu galoane aurii, care uniformă ofițerilor ruși le dă un aspect deosebit.

Pe fețele lor bătăreane să reflecta o așteptare neliniștită. În zgometul societății vesele să amesteca adeseori zuruitul pinteilor și câte-un zângăt de sabie.

Societatea părea foarte iritată. Toți știau, că în port s'a dat de știre, că încurând va sosi un corvett de pe insula Constantin. Cu acest corvett avea să vie contele Fersen, pe care Țarul l-a trimes în Alasca și Camciatca incredințându-i o misiune deosebit de importantă.

Trecerea în revistă a trupelor încă nu va cădea din program cu ocazia aceasta Vor fi apoi tot felul de priveliști militare

și serbări sociale, fiindcă delegatul Țarului reprezintă persoana lui. Trebuie primit cu pompe deosebite. Pentru aceea erau azi cu toții mai guralivi și mai veseli.

Șirul părcălabilor, care forma un cordon dela palatul guvernului până la cele mai depărtate bărci de-a Cazacilor, era într-o mișcare continuă, ca ori-ce poruncă să poată ajunge cât mai curând până și în cele mai depărtate extreme ale cetății.

Și într'una soseau diferitele tarantase și chibitce (trăsuri mari și gabriette), cari aduceau pe diferiții dignitari și pe nevestele lor, ca să fie de față la serbările acestea grandioase.

Societatea, care s'a adunat în odăile mari și spațioase a guvernului, a început să devie din ce în ce mai împrestiată.

Dar flecăriile, râsetele, și șaoptele îndată au amuțit când s'a apropiat de ușa un om voinic, svelt, îmbrăcat în haine de oncaș.

— Fedor Orloff, — acestea cuvinte treceau din gură în gură și ofițerii să dădeau la o parte ca să-i facă loc camaradului lor de odinioară.

Pe fața lui să putea citi, că a rămas adânc impresionat de aceasta atenție, ce i-o dau și acum foștii lui tovarăși și mâinile îi tremurau când a pășit în fața unui ofițer, ca să-l salute tăcut și militărește.

— Înainte numai Orloff, — îl resalută aceasta cu o oarecare stricteță impusă de oficiu. — Doresc să le raportezi despre întăriturile de pe la țărurile mării.

— Vă sunt la dispoziție! — le răspunse Orloff și a eșit din sala de audiență, și în clipa următoare s'a aflat în fața unui ofițer de serviciu, care prin o antișambră l'a condus în sala cea mare și deschizându-i ușa, l-a anunțat cu un ton înalt:

— Robul, numărul 24,190!

Orloff a pășit înaintea generalului de comandă și s'a oprit tântă pe loc.

Generalul și-a ridicat mâna în sus spre salut.

Generalul Dachkoff cu un gest de mână i-a făcut semn, ca să șeadă jos lângă o masă de alături, după aceea generalul a continuat convorbirea cu șeful stațiunei maritime din Vladivostoc.

În sala aceasta domnea o predispoziție deosebită. A trecut mult timp până când ochii lui Orloff s'au putut obiciunii cu lumina și pompa, care acum îl împrejmuiau.

Involuntar i-a apărut înaintea ochilor sufletești contrastul acela mare: coliba aceea mare, în care trebuie să-și chinue viața. Fața lui a fost coplesită de o roșată dogoritoare. A trăbuit să-și reculeagă toate puterile, pentru ca să se poată stăpâni.

nenorocirii, ce l-a ajuns și fiindcă primirea împăraților străini l-ar costa prea multă oboseală de aceea a hotărât, ca înmormântarea să nu se facă chiar cu așa mare parade. Pentru aceea i-se vor da toate onorurile ce i-se cade unui fost moștenitor a tronului. Curțile împărătești au trimis mai multe cununi.

S'au depus frumoase cununi în numele regelui Carol al României și al reginei Elisabeta. În numele Partidului național român și al poporul românesc au depus deputații Dr. T. Mihali și Dr. Al. Vaida câte-o frumoasă cunună.

Toată averea moștenitorului în preț de 2 milioane e lăsată celor 3 fii ai săi. Fiindcă averea aceasta e prea mică pentru traiul prinților, împăratul nostru și principele Carol Ferdinand le-a mai făgăduit câteva milioane din ale sale. Mortul principe a fost asigurată pentru suma de 30 milioane.

În Orăștie s'a dus un român să se rădă la un bărbier sârb. Acesta din trecere de vreme a povestit cu bărbierul despre fiorsul omor. Românul, dl Ioan Rădulescu a zis între altele, că din punct de vedere sârbesc omorul e privit ca o vitejie. Vorba asta auzindu-o un sas, care se rădea a mers la poliție și-a spus jandarmilor, că un român părtinește pe sârbi. Aceștia au venit numai decăt la bărbierul și l-au luat la întrebări. Apoi l-au dus la poliție și de aici la Deva.

Dl. Rădulescu e privit, ca un spion al României, deși dânsul dirigea în timpul din urmă Reuniunea de cântări din Orăștie. Din pricina vorbeii aceleia apărătorii „ideii de stat“ îi vor arăta poate drumul către România.

Monografiile comunelor.

CONCURS CU PREMII.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu“ și a luat în scop, ca prin împărțirea de premii în bani să dea îndemn și ajutor acelo-

ra din cărturarii noștri, carii s'ar hotărî să facă descrierea amănunțită (monografii) a comunelor din comitatul Sibiu.

Fiecare lucrare are să cuprindă descrierea (monografia) unei singure comune putând de altfel incurge despre o singură comună și mai multe lucrări.

Lucrările incurse se vor examina de un juriu literar, la propunerea căruia, comitetul Reuniunii agricole va conferii deocamdată următoarele 3 premii și anume:

Lucrarea care va fi aflată de cea mai bună, se va premia cu 90 cor.

Lucrarea declarată ca a doua de bună se va premia cu 60 cor.

Lucrarea declarată ca a treia de bună, se va premia cu 50 cor.

Incurând mai multe lucrări vrednice de premiat, acele se vor considera la concursul ce-l vom publica în 1915.

Monografiile au să cuprindă, între altele cam următoarele:

Istoricul comunei, încât se pot afla date, dela întemeiere și până astăzi. Numărul locuitorilor după gen, naționalitatea și religia lor. Câți știu ceti și scrie. Starea morală și materială a locuitorilor, în trecut și în prezent. Starea sanitară, traiul, ocupațiunea (câți au absolvat școli mai înalte, anume cine și ce ocupațiune are; câți sunt aplicați la meserii, la negoț, sau la alte întreprinderi?), îmbrăcăminte etc. locuitorilor. Obiceiurile și datinile. Credințele deserte Jocul, cântecele, chiuiturile, bocetele, poveștile, glumele etc. Limba vorbită cu toate particularitățile ei etc. Descrierea stradelor a caselor și a celorlalte zidiri, materialul din care sunt alcătuite, cu câte încăperi și cam câți oameni locuiesc în una.

Descrierea edificiului școlar, anul zidirii lui, numărul încăperilor, al învățătorilor și al elevilor, mijloacele din cari se susține și eventualele izvoare din care s'ar putea susține și pentru viitor școala. Câți învățători au funcționat la școală și cum se numesc ei?

Descrierea edificiului bisericii, cu anii zidirii, cu numele celor cari au adus jertfe

mai mari la edificare; câte persoane încep în biserică. Dacă în biserică se găsesc lucruri vechi de interes arhitectonic de sculptură, pictură, literatură etc. Mijloacele bănești ale bisericii, fondul propriu și celelalte eventuale fonduri și fundațiuni. Cercetarea bisericii. Numele preoților cari s'au perondat etc.

Descrierea brogăzii (cimitirului) cu crucile, stâlpii, cu pomii și cu celelalte po-doabe închinat de poporațiune în amintirea iubților răposați.

Descrierea casei parohiale, a casei comunale și a altor zidiri publice.

Descrierea grădinilor, mărimea și felul de cultură a lor. Să se pună pond deosebit pe cultura poamelor și a soiurilor de poame; descrierea școlii de pomi etc.

Să se descrie hotarul comunei peste tot, cu mărimea lui de odinioară și de acum; apoi să se facă descrierea agrilor, liveziilor (fânațe), viilor, pășunilor, pădurilor și a pământului neproductiv. Uneltele întrebuintate la lucrarea pământului, odinioară și acum, plantele ce se cultivă și plantele a căror cultură nu este cunoscută, dar ar fi potrivit de a se cultiva. Câtă roada aproximativă anuală, câtă se întrebuintează de locuitori și câtă se pune în vânzare.

Descrierea vitelor și a altor animale. Soiul prețul și numărul lor. Aici să se arete anume, ce s'a făcut pentru îmbunătățirea rasei și ce ar fi de făcut și cu ce mijloace pentru viitor.

Descrierea așezămintelor din comună, cum și a tot ce este de interes.

Ca îndreptar la descrierea monografiilor recomandăm monografia comunei Orlat de R. Simu, a comunei Gurarâului de I. Muntean, a comunei Răhău de N. Cărpeneșan și a comunei Săcădate de Ioan Podea.

Lucrările, adresate „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu“, să se trimită până la 1 Octombrie n. 1914. Ele să se însoțească de un plic (cuvertă) închis, cuprinzând un bilet cu numele autorului, iar pe plic să se scrie titlul lucrării.

Atunci privirea lui s'a oprit pe general, care stătea în fruntea mesii, în uniformă, care strălucea de galoanele aurii și de diferitele medalii. Înaintea lui pe masă erau mai multe hărți, planuri și lucrarea aceea, pe care a pregătit-o Orloff prinsonerul cu atâta grije, numai ca să poată zice, că are și el o distracție mai plăcută.

— Țarul va ceti aceea ce i-a scris robul! — aceasta idee i se învârtea acum prin minte. — Dar pentru aceea Țarul totuș nu va fi îndurător față de acel om, care îi depune la picioare bogățiile Amurului, fiindcă Țarul nu poate fi înduplecat de nime!

— Vronsky! — strigă deodată generalul.

Adghiantul lui a fost îndată lângă el și sta în fața lui ca o statuie de bronz.

Ce doriți?

În momentul următor ușile s'au deschis și ofițerii chemați au ocupat loc lângă masa cea lungă.

— Domnilor, — începu acum generalul Dachkoff, și de aceea v'am chemat aici, ca să fiți lângă mine la primirea d-lui conte de Fersen. Vine la noi cu o misiune specială din partea Țarului. Să prevede, că va vizita fortărețele dela țarm, garnizoanele noastre, temnițele și pe coloniștii noștri. Vreau, ca Esc. Sa să fie mulțumit cu toate.

Pentru-ca să-i pot da un raport amănunțit am prelucrat o mapă, în care e desemnată întreagă starea economică și strategică a Amurului și lucrarea aceea ne prezintă nește aspecte frumoase despre ținutul acela. Autorul acestei lucrări e Fedor Orloff, care acum va și face o dare de seamă despre lucrarea aceea. Dacă cineva ar avea ceva de observat, să-și deie observările în scris la mâna adghiantului meu. Vă mai spun apoi și aceea, că Esc. Sa de aici va merge pe Amur în sus și după aceea să va întoarce pe uscat la Petersburg. Sper, că vă veți împlini datorințele ce le aveți, cu cea mai mare conștientiozitate, pentru-ca să puteți câștiga mulțumirea deplină a Esc. Sale.

Ofițerii au salutat apoi și s'au așezat la masă. Generalul a făcut semn din mână și Fedor Orloff îndată a și fost lângă el. Adghiantul i-a dat lucrarea în mână și Fedor Orloff și-a început prelegerea.

La început vorbea cu sufletul îngreunat și cu o neliniște nervoasă, dar după aceea prelegerea lui a început a fi tot mai liberă și mai fluentă.

Afară de raporturile militare s'a mai estins și asupra împrejurărilor economice și politice și a dat situație lucrurilor o deslășire clară și precisă și a dezvoltat foarte pe larg faptul acela, că ce însemnătate mare

au câmpiile și băile de aur din părțile nordice a Amurului.

Fedor Orloff din acel mormăit de satisfacție, care i-a însoțit prelegerea s'a putut convinge, că lucrarea lui a făcut o impresie bună asupra ascultătorilor.

Acum a intrat în sală un ofițer și i-a spus ceva generalului Dachkoff. Generalul a tresărit și i-a strigat aghiotantului său:

— Toate trăsurile să plece înainte!

După aceea s'a întors spre ofițeri:

— Domni mei, dacă cineva are ceva de observat asupra lucrării, să-și deie mâine observările sale în scris. Naia Se e v a u t e h să apropie de port. Vă rog să mă urmați spre port.

Deja au sunat tunurile și aghiotantul s'a grăbit să urce pe cal și să ducă poruncile celor dela bateriile de pe țarm. Când Dachkoff și a imbumbat paltonul lung și guler de blană, a observat, că și-a uitat de Orloff, care a rămas singur lângă masă.

— Să rămâi aici, Orloff, — îi zise generalul cu o voce plină de blândetă, fiindcă îi eră milă de acest om atâtde inteligent.

Dachkoff după aceea a chemat pe un inas, de-al său.

(Va urma).

LIBRĂRIA
A. A. STĂNCIULESCU
Bulevardul Elisabeta Nr. 5, (Palatul Eforiei)
în BUCUREȘTI.

Cărți de școală și de literatură, românești și streine. — Caiete, plicuri și casete, — Registre de contabilitate, — Blocuri de desemn. — Asortiment de hârtie necesare de scris pentru desemn și studiului pentru școlari. — Obiecte de pictură și pirogravură. — Portmoneuri și Gente de piele fină — obiecte de fantazie. etc. — Să capătă în mare alegere.

Incunoștințare!

Aduc la cunoștința On. public din loc și dela sate, că am deschis un **MAGAZIN DE VAR, în Făgăraș, ulița Timarilor Nr. 20,** unde vând VAR de prima calitate în mare și mic, cu prețurile cele mai ieftine. — Rugând binevoitorul sprijin, sunt cu stimă
Vasile Beclereanu.

În atenția voiajorilor la București.

VIZITAȚI MAGAZINELE
LAZĂR TULBURE

Consumul general „La doi Camarazi”, strada Știrbei-Vodă, colț Popa-Tatu.

Bodega, Bererie, Restaurant și Aperitive
str. Schitu Măgureanu 49.

Local de consumație deschis ziua-noaptea. Curățenie exemplară. Beuturi și mâncări escelente.
Cu stimă
Prețuri ieftine.

LAZĂR TULBURE.

DANIEL HAUPT Făgăraș

piața mare Francisc Iosif, lângă casele dlui dr. Șenchea.

Recomand mult On. public din loc și dela sate bine asortat și renumitul **Magazin** de FERĂRIE, de VASE pentru cuhnă, și de UNELTE (requisite) pentru toate branșele de industrie, și economie.

Puști, Revolvere și patroane etc. Cuțite, Rezușuri, Pile cu marcă, Clește și Ciocane. Lanțuri de totfelul și cuie de drot și de fer. Castroane și oale din blech și tuci smălțuite dela ¼ litru până la 30 de litre. — Ghilauă și sfledere pentru mecanici (lăcătuși) și rotari dela 16 fil. până la 12 cor. buc.

Cine cumpără din prăvălia mea se va convinge că numai articole bune, tari și solide să află și să vând cu prețurile cele mai convenabile. — Serviciu culant și prompt.

Rog Onor. public de o cercetare număroasă și de binevoitorul sprijin, sunt cu deosebită stimă

DANIEL HAUPT, comersant.

INȘTIINȚARE.

Subscrierul aduce la cunoștința Onor. public, că în Făgăraș, ulița Podului sub Nr. 46, în casale proprii, unde și până acum a fost bine aranjat un

Atelier de Ferărie și Rotărie

pe care l'am aranjat cu recvizite pentru fântâni și cu acarete economice. Stă la dispoziție totdeauna gata cară întregi și roate din lemn de orice mărime, mașini de sămănat cucuruz și de săpat.

Rog onor. public, că la caz de trebuință la orice lucrări ce aparțin de branșele aceste și ori-ce reparaturi și fântâni din nou făcute, a mă onore cu prețurile comode, care le eșcut solid și prompt cu prețurile cele mai moderate.

Rogându-mă de sprijinul binevoitor. Cu stimă,
Szepesi Sándor,
măestru ferariu, rotariu și fântânariu.

Avis fraților români!

Celor ce pleacă la Brașov, sau voese a trece sau vin din Regatul român, se nu uite a cerceta

Restaurantul Nr. 5,

din strada lungă (Brașov)

al D-lui **STEFAN SUCIU,**

unde să oferă mâncări gustoase, beuturi bune și curate, pe lângă prețuri modeste și serviciu prompt, precum și odăi pentru călători.

Masini de săpat, de tăiat fân, paie și napi de sfărmat cucuruz, de sflederit, **PLUGURI** de fier, **Grape, Sfledere** pentru fer și lemne. **Nocovalme, divano, firestreie** de mână și de șogere. — **Mașini** de fier (Sobe) din bleh și tuci. — **Mașini** de tuns. **Briceje** de ras. **Zaruri** (lăcate) pentru uși, ferești, coaste și lăzi dela 30 fil. în sus până la 6 coroane bucata.

Văpsăli gata în oleiu, în toate colorile, pentru podini, uși, ferestri, pentru fier, blech, lemn și piatră, pentru zugrăvit, case, biserici și cruci.

Anunțuri și Reclame

se primesc cu prețuri ieftine la administrația foaiei „Olteanul” în Făgăraș str. Csăki nr. 3. cu prețurile cele mai ieftine.

La tipografia noastră se află de vânzare următoarele:

Cântece din vemea veche, culese de Gh. Tulbure.

Editura tipografiei C. Popp, Făgăraș. Prețul 40 fill.

Logodna dela Sfântu Ion, dramă populară în 4 acte de Augustin Szilagyi, prețul 1 cor. 20 b., + porto.

Țiganul la peșit, comedie populară într'un act în versuri hazlie, de Emanoil Corfariu cantor. Prețul 16 fil.

Cultivarea viei și manuearea vinului și morburile și vindecarea lor, de Daniil D. Graur, învățator și propr. de vii, absl. de cursul de vierit din Bihardioszeg și cursul de pivnițarit din Budafok. Carte aprob. și revăzută de ministrul reg. ung. de agricultură. Prețul 2 cor + porto.

Țiganul la popit, piesă teatrală în trei acte în versuri și hazlie, de Em. Corfariu cantor. Prețul 50 fileri. Cine voiește să rădă și când este supărat, să cumpere aceste 2 broșuri. Bani să primesc și în mărci postale, plus 5 fill. porto postal.

Zarafia Dumitru Pop (Dejenariu) compatriotului nostru oltean a d-lui

din Brașov, strada Hirscher (teatru) o recomandăm tuturor acelor cari merg sau să reântore din România.